

Nr. 50.

Arad, 9 Decembrie 1934.

BISERICA ȘI ȘCOALĂ

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

1 Decembrie în Arad.

Manifestația națională dela Teatrul Orașului.

Aradul cu trecutul său plin de glorie unde a fost cel mai puternic focar de luptă pentru drepturile poporului român din fosta Ungarie, a sărbătorit ziua de 1 Decembrie printr'o grandioasă manifestație națională. Poporul român dela granița de vest a țării și-a spus cuvântul respicat și hotărât că este gata să tot momentul să-și sacrifice viața pentru intangibilitatea granițelor actuale ale scumpei noastre patrii. La ora 11 s'a oficiat serviciu divin la Catedrala noastră de către I. P. C. Sa Arhimandritul Dr. I. Suciu, asistat de consilierii eparhiali și preoțimea din loc. Erau de față P. S. Sa Episcopul Grigorie, dl. profesor Dr. I. Lupuș, președintele ligei antirevizioniste din Ardeal și mult public. La fine părintele F. Codreanu a rostit o vorbire concisă, în care a arătat datoria românilor de a păstra cu sfîrșenie patrimoniul național, pentru care s'a vrăsat valuri de sânge.

După masă la ora 5, liga antirevizionistă și despărțământul „Astrei”, a organizat în sala teatrului orașenesc, comemorarea zilei de 1 Decembrie, care a decurs într'o atmosferă de mare însuflețire. Programul serbării s'a deschis cu Imnul regal cântat de elevii școalei normale, ascultat de public în picioare.

Apoi P. S. Sa Episcopul Grigorie a rostit o frumoasă vorbire, spunând că până când neamul românesc va avea în fruntea mișcărilor noastre naționale oameni de talia lui Stelian Popescu, și ca profesorul universitar Dr. I. Lupuș luptător vajnic pentru drepturile noastre, și profund scrutător al trecutului românesc, nu niciă de nimenei. P. S. Sa spunea:

Este mare fericiere pentru un popor să aibă oameni împădăți cu virtuți, căci mărimea unui popor nu se măsoară după număr, precum măreția unui om nu se măsoară după talie, ci singura măsură sunt înțelgența și virtuțile sale. Cu virtuți trebuie să înarmăm cu toții sufletele noastre, spre a putea răspunde tuturor acelora cari ar îndrăzni să profaneze drepturile noastre vășnice asupra României Mari. Precum la Sf. Liturghie se cere ca pe noi însine și unul pe altul și toată viața noastră lui Iisus Hristos Dumnezeu să o dâm — așa trebuie pentru România Mare să șterim sufletele, întâi pentru propria conștiință, apoi și pentru ca să vadă vrăjmașii milenari, că noi avem credință în biruința luptei ce o ducem pentru dreptate și ordine în lume.

Dl. profesor, Dr. I. Lupuș fost ministru, președinte Ligi Antrevizioniste din Ardeal, a luat cuvântul între aplauzele frenetice ale publicului. Conferințierul spuse, că praznicul dela 1 Decembrie, care a devenit cel mai mare dintre praznicile naționale, a ajuns de astă dată la o covârșitoare importanță în urma apelului lansat de d. Stelian Popescu, președintele general al Ligii antrevizioniste, ca să răspundă toată lumea românească uneltelor revizionisitorilor.

Revizionismul se prezintă sub două aspecte, unul mondial, mai îndepărtat de noi, și altul budapestan, care ne privește în cel mai înalt grad.

Revizionismul general al favorișilor a izvorit din reacțiunea, ce au pricinuit-o în statele învinse tratatele de pace. și din preocuparea acestor favoriș de a se desvinovați de acuzația, că au provocat măcelul mondial. În scopul acestel desvinovățiri s-au foțeput îndată după semnarea păcii, publicările de acte de prin arhive, cu tendință — fiindcă erau la cîrmă guverne democratice — de a arunca vină asupra conducătorilor dela 1914, cu ale căror fapte poporul nu poate fi identificat. S'a născut astfel o vastă literatură de propagandă, cu tot mai insistentă acuzații la adresa țărilor învingătoare. Avalanche de publicații de felul acesta pornite dela Berlin, î s'a răspuns printr'o uriașă colecție de documente publicată de francezi. Literatura războlului a devenit astfel aşa de vastă, încât la universitățile din America a trebuit să se înființeze cadre anume pentru chestiunea războlului mondial.

Curentul revizionist, îscat în chipul acesta, a cucerit teren. Germanii și ungurii au început să asalteze tot mai stăruitor și mai cutezător Ligă Națiunilor, reclamând revizuirea tratatelor.

Revizionismul unguresc s'a inceput din ch ar momentul ratificarii tratatului. Parlamentarii maghiari au ratificat tratatul de pace, spunand insa ca o fac de slă și ridicând în acelaș moment mâna spre jurământ că vor lupta prin orice mijloace posibile pentru recu cerirea vechilor granițe și pentru revizuirea tratatului.

Au inceput încă de atunci să organizeze tineretul în brigăzi militare, introducând prin lege instrucția militară a tineretului. S'a făcut astfel în 15 ani tineretul unguresc; prin instrucția militară, prin societățile șoviniste și prin școli, o educație cu desăvârșire periculoasă pentru țările vecine și pentru pacea Europeană.

Din partea noastră, fiindcă ne simțeam foarte tarți pe adevărul nostru organic, nu s'a dat la inceput acestui curent aproape nici o atenție. Adevărul că până la 1928 revizionismul nu fusese trecut în programul oficial de guvernământ al vecinilor noștri. A venit însă la putere generalul Goemboes, a înscris revizionismul în programul oficial al guvernului și a înființat în fiecare centru european comitete și institute, care sub cuvânt că fac studii, nu suuă decât nuclee de propagandă revizionistă.

După ce s'au organizat acestea, s'au inceput cîcluri de conferințe, tinute la Roma, Berlin, Londra, etc. de fostul prim ministru Bethlen, de d-nii Ekhardt, Teleky, etc. Abia atunci, după ce în răstimp s'au depus în Camera Comunelor faimoasa moțiune pentru revizuirea tratatului de pace dela Trianon, lumea românească a inceput să și dea seama de pericolul ce ni-l rezervă curentul revizionist. și fiindcă oficialitatea noastră nu a voit să se angajeze direct în defensiva ce trebula pornită, s'a găsit un mare român, directorul ziarului național „Universul”, d. Stelian Popescu, de a lăua în mână apărarea statului contra uneltilor dușmanului dela Apus, înființând Liga antrevizionistă.

Scopul *Ligii antrevizioniste* îl știe fiecărue. Nu vrem să atâcăm pe nimăn, dar vrem să dăm răspunsul cuvenit la calomniile ce se lansează în străinătate la adresa noastră.

D. prof. Ioan Lupaș a arătat în continuare netemnicia argumentelor ce le aduce prin publicațiile sale de propagandă revizionismul maghiar.

Unul dintre așa zisele argumente ale revizionismului este că Ardealul ar fi legat geografic și economic de Ungaria. Adevărul este că, în cadrul Ungariei, Ardealul era o provincie periferică. Transilvania este o fortăreață de munți și se grupează în jurul ei provinciile: Banatul, Crișana, județurile ungurești, Muntenia, Moldova și celelalte.

Al doilea argument al revizioniștilor e că români nu ar avea drepturi istorice asupra Ardealului, deoarece nu au venit în Ardeal decât începând din secolul al 12-lea, ba, după unii din secolul al 18-lea.

Conferențiarul a arătat, că până în secolul al 19-lea, toate cronicile și cărțile ungurești de istorie recunosc că români se aflau aici când au venit ungurii. În documente, apoi sunt pomeniți totdeauna ca băștinăși.

D. prof. Lupaș a stăruit apoi, că fără Transilvania nu se poate imagina o istorie a poporului românesc.

Toate primele dovezi de organizare românească sunt din Transilvania.

Drepturile noastre istorice asupra Transilvaniei nu numai că nu sunt astfel discutabile, dar nu se poate vorbi despre români și despre drepturile lor fără să te gândești inițial și întâi la Transilvania.

D. prof. Ion Lupaș a încheiat arătând că e da-

toria Aradului mai mult decât a altor orașe și județuri, să stea strajă pentru apărarea graniței și a încheiat făcând elogiu memoriei lui Vasile Goldiș, care le promovează din mormânt arădanilor să fie paznici conștienți ai acestel frontiere.

A urmat un bogat program artistic, în care amintim un marș însoțit de cântat cu foc de elevii liceului Moisă Nicoară, și compus de tinerul profesor de cântări Octavian Lipovan. Acest marș executat în acompaniament cu muzica militară, a stârnit ropote de aplauze iar autorul a fost viu felicitat.

Pentru organul oficial unit delă Oradea.

Am aflat cu întârziere, că „Vestitorul”, organ al eparchiei române unite de Oradea. Anul X. (1934). Nr. 19 din 1 Oct. pag. 8, scrie următoarele:

„Sămânțorii de zinanie au inceput iar să lucreze: Marele apologet al ortodoxiei elino-slavo-bulgare Dr. Nicolae Colan dela Sibiu trimiță în lumea largă prin „Revista Teologică” deacolo că neodihnitul „cercetător” al ortodoxiei „schingiulite și maltratare”, că handescul consilier misionar dela Arad, are gata de tipar o operă voluminoasă despre „epoca de cruntele prigoniri religioase deschisă acum o sută de ani de episcopul Samuil Vulcan dela Orade”. Binemeritatul apărător al ortodoxiei fotiene publică în acelaș No. (9—10) al Revistei Teologice un resumat-conferință (înțuită în fața funcționarilor!) județeni din Arad la 24 Mai crt.) prin care insultă memoria episcopului Vulcan, la căruia cititorie să a luminat și vajolcul atlet al ortodoxiei bizantine din Arad. Frumoasă recunoștință „ortodoxă”! Să fim pregătiți: ortodoxia dominantă pregătește un nou atac împotriva bisericii noastre. Ghiftuți cu câte două-trei salarii din bugetul Ministerului Cultelor, consilierii ortodocși înundă țara cu broșuri și cărți defamătoare și otrăvitoare de suflete, acum în timpul când țara ar avea mai multă nevoie de pace și linște internă. Să stăm la pază. Atacurile le vom para!”

Răspund :

Organul Eparchiei române unite de Oradea și redactorul ei, sunt poftiți să facă loc în proximul Nr. al acestui organ, acestor șire, cu provocare la întinderile ce rezultă din legea presei și să răspundă la următoarele întrebări:

1. Dacă episcopul S. Vulcan a avut dreptul să poarte războlul de exterminarea ortodoxiei de acum o sută de ani, pe ce se întemeiază îngădirea, ce nu-i punem, ca noi nici măcar să spunem, în melajul pe dovezi istorice, aceea ce dânsul a făcut?

2. A spune despre cineva acesta ce dânsul a făcut, înseamnă a-i insulta memoria? A retacea fap-

tele slabe ale cuiu, e o datorie de — gratitudine? Ce confusie de noțiuni! Ar trebui să Vă jeneze faptele lui și nu studiul meu istoric!

3. Pe consilierii „ghiftați cu câte două trei salarii din bugetul ministerului cultelor” și înundatorii de față cu broșuri... — între cari vreți să mă aşezați — dați cu numele, pe față: cine sunt? și în special Vă solicit, să dovediți în chiozorabil; ce fel de alte salarii afară de unul, volu fi având eu personal, sub orice titlu, dela Ministerul Cultelor sau de ori unde?

4. Că am scris și public la adresa unei și a populașilor „...broșuri și cărți defălmătoare...”? Vă întreb: pe care din multele mele studii le-ați combătut vîodată, în chip obiectiv și onorabil? Niciodată nici odată! Că, numai atât ignorat — la Oradea ca la Gherla, la Lugoj ca la Blaj — rezultatele studiilor mele, intemeliate în mare parte de propriile Voastre isveoire și... păcate naționale! În acum, la urmă — aşa aud — unul din episcopii uniți a dat ordon în diecesa sa: să nu se citească lucrările mele...

Ba, citiți-le și, mai ales, le combatăți! Dar nu Vă mai ascundeți în dosul... zilelor care desonorează mai ales pe celice sunt obigați a găsi adevărul.

Arad, 2. Dec. 1934.

Gh. Ciuhandu.

Predica pentru copii.

Se cade, ca astăzi, mai mult ca oricând, se ținem soleală de cuvintele Marelui Ambrosie:

„Tot sufletul să meargă la Hristos, căci El este totul pentru noi. De vreai să vindeci o rană El este medic; dacă te mistue febra, el este izvor; dacă suferi de nedreptate, este El dreptatea; dacă îți lipsește ajutor, El este tărie; dacă te temi de moarte, El este viață; dacă dorești cerul, El este calea; dacă fugi de întuneric El este lumina; dacă ceri mâncare, El este nutremânt.”

E incontestabil, că sufletul copiilor este mai nealterat și mai gîngăș ca la cei mari. Sufletul lor e bun și doresc mai mult decât cei mari să meargă la Hristos. Copiii văd în Hristos totul, simt puterea de grije a lui așa după cum vietăile pământului simt puterea binefăcătoare a razelor de soare. În întreagă manifestația copiilor, ba chiar din față lor radiază dorința exprimată de Apostoli Mântuitorului: „Doamne, învață-ne pre noi să ne rugăm.” Aceasta șoaptă tainică copiilor o vădesc întâi părintilor, îndeosebi mamei, dar mai cu multă încredere părintelui lor sufletește: preotului. Deci vom căcea în față acestei dorințe a fiilor noștri sufletește? Nu. De vîză, noi „pietile vor striga”. Si nici când n'a fost ca preotul, având menire atât de sublimă, să stea nepășător în față datorinței sale și a dorinței enoriașilor săi mici și mari de a-i duce la Hristos!

Vom depăși cadrul îngust a orelor și a programelor atât de nesigure până astăzi a catehizărilor și-i vom duce pe copii în „casa Tatălui”, le vom predica amăsurat puterii lor de a precepe economia dumnezească. Il vom cenduce și vom merge împreună cu ei la Hristos!

Cred că nu e de lipsă înșirarea de argumente pentru

sustinerea acestei teme, ci mai degrabă cred, că chiar cu ziua de mâine să o punem în practică.

Când le vom predica copiilor? Negreșit împrejurăriile hotăresc, cari diferă dela parohie la parohie. În unele parohii poste, Sâmbăta după Vecernie se vor putea aranja asemenea predică. Eu cred, că timpul cel mai potrivit ar fi Dumineca între Utrene și sf. Liturgie, pe deosebit atunci copiii nici sunt disponibili, iar pe de altă parte în zi de Dumineci și Sărbători sufletul este mai aplicat spre primirea celor dumnezești. Tot atunci onoratul corp didactic cu bunăvoiețea ce îl caracterizează ne-ar putea da un sprijin real.

Predica pentru copii necondiționat trebuie încadrată într-un serviciu divin de durată scurtă, anume întocmit în care serviciu unii dintre ei să ia parte activă prin rostire de rugăciuni și prin cântări comune.

În cazul când predica pentru copii s-ar face Dumineca între Utrene și Liturgie, serviciul cel mai potrivit ar fi ciasul întâiu din Postul Mare.

În acest serviciu divin se oferă copiilor psalmi ușori de citit și cari se vor putea citi cu efect de către elevii claselor mai mari și mai ales de către cei din clasele complementare. Apoi cu cât drag vor cânta copiii din ciașul prim cum sunt:

„Duminează auzi glasul meu, împăratul meu și Dumnezeul meu.”

„Grauirile mele ascultă-le Doamne, înțelege strigarea mea.”

„Către tine mă voi ruga Doamne.”

„Pașii mei îndrepteză-i după cuvântul tău și să nu mă stăpânească toată fără delegea.”

„Mântuiesc-mă de clevetările oamenilor și voi invăța poruncile tale.”

„Față ta arată o peste robul tău și mă invăță îndrepărările tale.”

„Să se umple gura mea de laudă la Doamne, ca să laud mărièrea ta, toată ziua mare cuviința ta.”

Inainte de „Apărătoare Doamne” ar putea urma predica. Ca subiect pentru predici se vor lua — în legătură cu perioadele evanghelijilor — b. o.: B serica locaș de rugăciune și casă a lui Dumnezeu. Respectul și bunăvoiețea în biserică, lubirea, respectul și asvoltarea față de părinți, lubire și devotamentul față de frați, surori și față de aproapele. Combaterea pornorilor rele: lăcomia, invidia, mânia și a, Ajutorarea celor săraci, ospitalitatea, milostenia creștină. Săslutul. Respectul și purtarea cuvînțiosă față de preoți și invățători. Purtarea cu milă față de animale. Aplicarea la viață de toate zilele a celor 10 porunci dumnezești și a celor 9 bisericestii. Explicația pe articole a crezului Sublimitatea credinței creștine ortodoxe în raport cu celelalte confesiuni. Pericolul și batjocura sectarilor contru iconomiei dumnezești. Aprofundarea și cunoașterea celor 7 taine. Necesitatea lor în viața creștinilor. Rugăciunile ca mijloc de laudă cerere și mulțumire către Dumnezeu. Cinstirea icoanelor. Cunoașterea amănuntită a sf. obiecte și a actelor liturgice. Simbolul lor. Respectarea creștinăscă a Duminecelor și sărbătorilor de peste an. Obiceiurile creștinești: Momentele mai însemnante din viață și activitatea Mântuitorului. Sacrificiul său adus pentru mântuirea neamului omenesc.

In legătură cu desvoltarea virtuților creștinești se va avea în vedere desvoltarea sentimentului patriotic.

Predica pentru copii va fi scurtă. Nu mai mult de 10 – 12 minute. Va fi spusă cu claritate, atrăgătoare, desăptându-se interes pentru cele următoare, cari vor avea legătură organică cu cele precedente. Totul va forma un complex.

Serviciile divine și predicile nu vor fi strict numai pentru copii, ci se va vorbi copiilor în prezența părinților, cari vor fi invitați cu bunăvoiețea la asemenea acte.

Pentru uniformitate de muncă, ar fi de dorit: să se aleagă din sănău preoțimii o comisie, care să se ocupe mai dinadins cu această problemă, cu fixarea timpului potrivit, cu alegerea eventual schițarea subiectelor pentru predici și publicarea lor în „Biserica și Școala”.

De încheiere: copiii cer dela noi să i ducem la Hristos, iar pe Hristos să-l pogorâm în sufletele lor, în viața lor... Să o facem!

Arad-Grădiște.

Pr. C. Mureșan

Ingrijorări acute.

Nu demult am asistat în Pil la o cununie după rânduliala pentecostalistă. S'au rostit acolo patru sau cinci predici, toate parafrazați originale ale G. n. 2, 18—25; idem c. 24 intreg și Ef. 5, 22—33, accentuându-se cu mai mult vocabular raporturile mutuale dintre soți. Cel care și-au încercat destoinicile oratorice fără limbă quasiromânească (foarte apropiată de cea a „limbilor neînțelese” în cari obișnuiesc ei „a vorbi cu Dumnezeu”), n'au scăpat să nu zvârlă cu noroi în fața ortodocșilor. „Căci în adunarea aceasta e de față Dumnezeu, care vorbește pentru tațele lui, până când la cununia ortodoxă tinerii abia așteaptă să iasă de sub cărpa populi” (sic!).

Actul cununei s'a săvârșit printre rugăciune împrovizată și rostite în nu știu câte limbi ne-ițese, dar tâlmacite de un poliglot — meșter în materie de „limbi”.

Punctul cel mai nevrăgic al confisărilor atenției și cel mai fecund în curiozități nestăpărite a fost „vorbirea în limbi”. Darul vorbirii în limbile Sf. Duh și primesc aproape toți „frații” simultan, în toate momentele mai accentuate ale vreunel rugăciuni rostite de predicator fără un plâns continuu; „frații” încep concomitent o babiloniadă de boalăboseli, dintre cari mai frecvente *civili* — *clavi*, *cristi* etc, toate colorate cu plânsete, suspine și cutremure.

Mi-am majorat atențunea: Chișuri ca sculptate în ceară, ochi întorși pe dos, strigăte aiurea, lacrimi de crocodil, multă jale puțin jalnică pe figurile lor forțat desfigurate... toate în ambianța lor săntuzau un cifru indescifrabil și copilăresc pentru asistență numeroasă, înaintea căreia se da în spectacol un fenomen ciudat și unic sul generis în Pil.

* * *

Fenomenul acesta, ca și altele similare nu poate fi considerat numai ca un fapt divers din rubrica informațiilor. El are însușirea să fecundeze umbra grea a unei mari ingrijorări. Asistăm mereu la spectacole similare, cari se repetă precipitat, la intervale scurte. Sufletele sunt cam desorientate; busola lor le-a dreptă acolo, unde cel puțin de formă se-ncuibează o mai accentuată evlavie, o mai categorică religiozitate. Sectele prind teren, fiindcă atâcând partea val-

nerabilă a Bisericii noastre, devin ușor convingătoare Ortodocșii nu trec acolo de dragul și din convingerea față de doctrinele sectare, ci fie din neînțelegere cu preoții, fie mai ales din setea de o mai mare extensie în comun a dragostei față de Dumnezeu Mântuitorul. Educația religioasă și morală insuflantă a ortodocșilor își dă anual examenul la sărbătorile Bodrogului. Pelerinii sunt impasibili și ignoranți la toate momentele mai principale ale sf. Liturgiei, fiindcă le lipsește educația de acasă. Tumultul acela singherent dă un aspect mai mult de (vai) bâlcui, decât de pas în al unei înalte sărbători și mănoastiri verificante. Dar a propos de asta, poate cu altă ocazie mai multe.

Iată dece, evenimente similare cu cel din Pil ne știu de gânduri triste și de umbră. Ele nu pot fi lăsate să spânzure în culerul unei camere uitate. Căci peste nerăbdătoarele fierberi cari chinuesc Ortodoxia, și sterne umbra unui soroc de rău augur. Ortodocșii sunt legăti de Ortodoxie mai mult prin trecut: în fiecare din el trăiesc toți strămoșii, cari în strâns contactul cu Ortodoxia, iar până la convingere mai va. O sporire a căldurii religioase, o augmentare similară a vieții de evlavie zămbită din convingeri ferme despre adevărurile de credință ortodoxă, ar lega indisolubil mănușurile ortodocșilor de Ortodoxia lor. De aceea, mai mult duh evanghelic, mai multă viață, pentru ca să nu ispășească alii greu, la scadență, neglijențele noastre de astăzi.

P. Deheleanu, doctorand în teologie.

Comemorarea Mitropolitului Șaguna la Academia teologică din Arad.

Și în anul acesta, ca și în fiecare an corpul profesoral și studenților dela Academia noastră teologică, au comemorat Vineri în 30 Noembrie crt. pe marele Mitropolit Andrei Baron de Șaguna.

La orele 10 a. m. la catedrala ort. română, părintele rector al Academiei dr. T. Botiș, ajutat de părintele protopop Vătăjanu și de preotul M. huțu, a oficiat un serviciu divin pentru pomenirea lui Șaguna, la care a dat răspunsurile corul teologilor.

La această comemorare au asistat: P. O. consilieri eparciali: M. Păcălanu, dr. Gh. Ciuhanda, Muscan, I. Georgea, S. Stana, părintele Draia, părintele Pârvu, d. Moldovan, contabil eparcial, precum și profesorii dela teologie: C. S. Sarhimeanul dr. I. Suciu, dr. N. Popovici, dr. G. Popovici, dr. S. Șicolan și protoiereul Seculin din Vinga.

După terminarea serviciului divin dela catedrală, întreaga asistență se întrepră spre localul Academiei, unde în sala festivă, comemorarea se desfășoară în

cadrile unui program al societății de lectură „Episcopul Grigorie” a studenților în teologie.

P. C. Sa Dr. T. Botiș, în calitate de președinte de onoare al societății, deschide ședința cu programul:

1. „Tie, îmu rel glos de Vorobchlevici, executat de corul societății.

2. „Mitropolitul Andrei Șaguna, privit în laturea de activitate bisericăescă culturală”, de președintele societății: Toma Bujor.

3. „Christ” poezie de F. I. Becescu, recitată de: Dionisie Moldovan.

4. „Duet” executat la vioră de: I. Marcovici și S. Olos.

5. „La mormântul marelui Andrei”, executat de corul secolășii.

Toate punctele din program au fost bine executate.

D. Toma Bujor, în cuvînte frumoase și bine documentate, ne face o succintă descriere a stărilor miserabile, în mijlocul cărora era forțat să se desvolte poporul românesc din Ardeal, pe timpul când a venit Șaguna. „Biserica noastră ortodoxă era dușmănită și ponegrită cu titluri murdare de „eretică” sau „schismatică”.

Scolile, la fel, aproape că nici nu existau; românilor — mai ales celor ortodocși — nefiindu-le deschise porțile acestora.

T. Frențiu.

Dela comemorarea zilei de 1 Decembrie.

Cu prilejul prăznuirii zilei de 1 Decembrie, în sala teatrului orașenesc din Arad, la propanerea domnului A. Crișan, președintele despărțământului „Astra”, s-au trimis M. S. Regelui și domnului Stelian Popescu, președintele Ligii Antirevizioniste din România următoarele telegrame:

Majestății Sale Regelui Carol II.
București.

Români din orașul și județul Arad, întruniti astăzi la 1 Decembrie în Arad, pentru comemorarea unirii Ardealului și Banatului cu patria mamă, trimit Majestății Voastre expresiunea entuziasă, a devotamentului patriotic, împreună cu asigurarea de a păzi în toate impregjurările intangibilitatea granitelor și de a aduce orice jertfe în slujba Tronului și a țării întregite.

GRIGORIE, Episcopul Aradului și președintele Ligii Antirevizioniste din jud. Arad

Ioan Lupas, președintele Ligii Antirevizioniste din Ardeal

Domnului Stelian Popescu, președintele Ligii Antirevizioniste române

București

Români din orașul și județul Arad, întruniti astăzi la 1 Decembrie în Arad, pentru comemorarea unirii Ardealului și Banatului, cu patria mamă, Vă trimit salutul lor entuziasmat, asigurându-Vă de hotărârea lor neclintă intru apărarea granitelor de Vest a patriei noastre.

GRIGORIE, Episcopul Aradului, președintele Ligii Antirevizioniste din județul Arad.

Dr. Ioan Lupas, președintele Ligii Antirevizioniste din Ardeal

Răspunsul M. S. Regelui Carol II. la telegrama trimisă dela comemorarea zilei de 1 Decembrie din Arad:

Palatul Regal București.

P. S. Sale Grigorie, Episcopul Aradului și președintele Ligii Antirevizioniste din județul Arad.

M. S. Regele mulțumește călduros, pentru sentimentele de credință, exprimate de Prea Sfintia Voastră, cuprilejul comemorării unirii Ardealului cu patria mamă.

Mareșalul Curții:
General Adjutant Ilasievici

O aniversare.

Petrolul.

S'au scurs 75 de ani de când în urma săpăturilor făcute de către colonelul Drake în statul Pennsylvania, a izbucnit la suprafață pământul petrolul.

Descoperirea petrolului a fost de o însemnatate epocală și a produs schimbări intense în toate domeniile vieții omenești. El stă în centrul luptelor internaționale și tot din cauza lui au avut loc războaie crâncene.

In Statele Unite ale Americii, petrolul a fost cunoscut încă înainte de a și fi făcut colonelul Drake explorările sale. Se întrebău înțănuimai ca medicament și se vindea doar de către farmaci în sticle mici.

Colonelul Drake a cumpărat și el o sticluță de petrol și a început să facă diferite experimente. Rezultatul acestora și mai ales calitățile extraordinare ale petrolului, l-au încântat întratățăt, încât a început să sfredalească pământul cu o răbdare supraomenească și fără

să-l pese de batjocura și râsetele oamenilor de prin partea locului. Și după o muncă încordată de luni de zile iată, că izbucnește petroful cu atâtă intensitate, că un singur puț îndă 1000 butoae pe zi.

In urma descoperirii colonelului Drake, începe întrebunțarea lămpilor cu petrol, cari au scos din florință luminările.

Toți aventurierii lumiei au întors spatele alchimiei și au început să caute petrol.

La început rafinăriile numai cu mari greutăți au reușit să degajeze un produs „neplăcut” benzina.

Pe la anul 1864 a început să se intereseze de petrol John Rockefeller — regele petrofului de mai târziu — care până atunci a fost un agent de cereale. Lui se datorează înființarea trustului Standard Oil Company (1870) care după niște ani abia, a concentrat în mâinile sale 90% din producția totală a petrofului.

Colonelul Drake a murit sărac, căci nu s'a priceput la exploatarea comercială a descoperirii sale.

Între timp petrolul a făcut un progres uriaș. Invenția mașinelor, a automobilelor și a avioanelor i-a creat o eră de adevărată conjunctură.

Petrolul este una din cauzele cari au dus la izbucnirea răsboiului mondial: Germania neavând petrol, a început să construiască calea terată a Bagdadului, care i-ar fi deschis calea spre imense zăcăminte de petrol. Această imprejurare a indispus mult Anglia și a determinat-o la îngrenunchierea Germaniei.

Japonia — care nu dispune de un singur puț de petrol măcar — d'aceea a declarat răsboiu Chinei, deoarece în Manciuria sunt zăcăminte imense de petrol.

Iată că petrolul deși are o vechime abia de 75 ani, a fost totuși cauza multor întâmplări cari au revoluționat și au prefăcut lumea întreagă.

Liliac.

Punerea pietrii fundamentale a bisericii noi din com. Hodoș (protopp Belințului.)

În ziua praznicului „Întrările în biserică”, 21 Noemvrie c., credincioșii bisericii ortodoxe române din Hodoș, față mărlirea lui Dumnezeu și cinstea ctitorilor și-au pus pentru pomenire „piatra” pe care se va zidi Sfântul lor locaș de închinare. Ctitorul acestelui zidiri este dreptcredinciosul Prefect al județului

Timiș-Torontal Dr. Dimitrie Nistor la căruia insistență și cu căruia bunăvoie s'a subvenționat lucrările de construcție.

Initiatorul acestui fapt mare este părintele locului Romul Popoviciu care prin munca sa, necunoscând osteneala, contribuie din prisosință pentru ridicarea din intuneric a sufletelor amăgite cu promisiuni de frății cu același sânge, dar cu o credință strânsă de sufletul neamului românesc. Sprijinitorii înfăptuirii acestui fapt de vrednică adâncită sunt: deputatul Eparchial Lucian Georgievici, primpretorul plasat Recaș; Ernest Weis Notarul com. Răduu, șefătorul comunelui, R. Stanciu; Episcopul bisericii, primarul comunelui, Cassierul și întreg Consiliul parohial. Actul sfintirii „pietrii fundamentale” a fost săvârșit de părintele misionar Eparchial Z. novic Brădeanu, secundat de preot I. Andri și Andrei Sălăge Dragomir. Romul Popoviciu și misionarul tractual Nicolae Clurescu.

La ora 8 dimineața (ziua praznicului) clopotele vechei bisericii șesteau credincioșilor să aibă sfintele slujbi de dimineață.

Rând pe rând, înainte de începerea sf. Liturgie au sosit pentru a fi de f.ță: Delegatul duii prefect primpretorul plasat; notarul comunelui; toate notabilitățile din jur pre um și poporul dreptcredincios.

Biserica mică de lemn simbolizează robia noastră din vremurile de asuprie ale trecutului.

Un sobor de preoți săvârșesc sf. Liturgie, a căror răspunsuri au fost date de coral satului.

La pricepsă cuvințează despre „Una Sfântă sobornicească și apostolică biserică” preotul Clurescu după care, în procesiune întreg poporul se îndreaptă spre locul unde se va pune „piatra” pe care se va zidi noua biserică.

Ajunsă în fața noului altar, unde era improvizată o mică tribună de-asupra căreia fălfala tricolorul românesc și atârnă chipul Preainătățului nostru Domn Carol II, se face slujba sfintirii „pietrii fundamentale” apoi se semnează „pergamentul” și împreună cu „piatra” se șterză de preoți în locul pe care se va zidi „jertfelioul”.

La fine părintele Brădeanu glăsulește lumii zicând: „Pe această piatră voi zidi biserică mea și nici porțile iadului nu o vor birui pe ea...” apoi corul intonează un „Mulți ani trăiască”.

Vorbește, mai apoi, părintele locului, mulțumind tuturor acelora cari s-au ostenit pentru înălțarea acestui lăcaș sfânt; continuând apoi face istoricul comunelui și meșteșugul păpistașilor de-a ne duce sufletele cu gr. catolicii. Se încheie cu cetirea telegramei adresată dlui Dr Dimitrie Nistor, prefectul Județului, căruia poporul îl face ovații călduroase.

Cetiji și răspândiți:

»Biserica și Școala«

INFORMAȚIUNI.

Conferință la Palatul Cultural. Duminică în 9 Decembrie l. c. P. S. Sa Episcopul Grigorie va celebra sf. liturghie la biserică catedrală din Arad. Cu aceasta ocaziune va predica părintele Toma Chiricuță din București, cunoscut publicului arădan din anii trecuti.

După masă la ora 5 părintele Chiricuță va conferința la Palatul Cultural. Conferința va fi însoțită de diferite cântări ale corului Acad. Teologice.

Mulțumire. Consiliul parohial ort. rom. din Susani, cu adâncă recunoștință mulțumește dlui Dr. Ioan Groza Prefectul județului Arad, pentru ajutorul bănesc de 20.000 lei, acordat din fondurile prefecturei, pentru terminarea noii biserici.

Bunul Dumnezeu, pentru această faptă de bine, să-l răsplătească din darurile Sale cele bogate.

Susani la 25 Noembrie 1934.

Cons. paroh. ort. rom. Susani.

Mulțumită publică. Credincioșii sf. Biserici din com. Șilindia, aduce pe această cale, vîile lor mulțumiri Domnului Primpretor Gh. Petrovici, din Tânova, pentru donația de 1000 de lei ce a făcut-o în ziua de 25 Nov. când a binevoită a lăua parte, invitată filind, la Cercul religios ce s'a ținut la acea dată în acea comună.

Dumnezeu să-i dăruiască sănătate, iară credincioșii sf. bis. îi vor fi recunoscători.

Șilindia, 26 Nov. 1934.

*Pr. Aurel Călinescu
Șilindia.*

Bibliografii.

Dr. Grigorie Comşa Episcopul Aradului: *Icoana Familiei Creștine.* Arad 1934 pag. 70. Prețul 15 Le.

Broșura aceasta este la timp venită azi, când toată lumea se plânge de ravagile desechiblului moral. Autorul în opt capituloare arată trecutul educației familiare la Români, pilda Sfintei Fecioare Maria, rolul credinței în familie, rolul rugăciunii și al muncii în familie, păcatul lipselii de prunci, precum și rolul mamelor creștine din secolul al IV-lea al erei creștine.

Cercetarea Bisericii și Intelectualii. Dr. Grigorie Comşa Episcopul Aradului. Arad 1934 pag. 37 Prețul 5 Lei.

Scopul acestor broșuri este aducerea intelectualilor în Biserică. Se explicează importanța Sf. Liturgiei și necesitatea cercetărilor bisericești.

Dr. Grigorie Comşa Episcopul Aradului: *Lupta*

împotriva Indiferentismului religios 1934 pag. 38 Arad. Prețul 38 Le.

În această broșură P. Sf. autor arată filința indiferentismului, cauzele ivirii lui și urmările grave ale nepăsărilor religioase, care nu trebuie confundată cu necredință, dar care duce la necredință, dacă nu luptăm împotriva indiferentismului. Mijloacele de luptă preconizate de autor trebuie să cunoască atât de preoți, cât și de intelectuali mireni.

Dr. Grigorie Comşa Episcopul Aradului: *Despre frica de Dumnezeu și despre înjurături.* Biblioteca Creștinului Ortodox din Arad 1934. Prețul 3 Lei.

Prea Sfântul autor începe prin broșura aceasta publicarea unei serii de predică pentru combaterea păcatelor celor mai frecvente la baza cărora stă lipsa fricii de Dumnezeu. Predicile sunt scurte și scrise în general poporali.

Dr. Grigorie Comşa Episcopul Aradului: *Păcatul lipselii de prunci.* Arad 1934. Broșura conține predici pentru combaterea lipselii de prunci.

Dr. Grigorie Comşa Episcopul Aradului: *Icoane Sufletești.* Arad 1934. Prețul 3 Lei. Broșura conține pările moralizătoare pentru popor. În același timp ele servesc și pentru fortificarea credinței.

Dr. Grigorie Comşa Episcopul Aradului: *Pisma ura și iertarea.* Trei predici. Arad 1934. Prețul 3 Lei. Autorul combată aici păcatele fizmei și urei și preamărește virtutea iertării. Prea Sfântul Episcop Grigorie vizitând credincioșii predică despre temele de mal sus îar apoi le imparte broșuri, ceeace pot face și P. Cuceritorii preoți procurând broșurile acestei iertări.

* * *

Revista Teologică, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit Nicolae și sub direcția profesorului Pr. N. Colan, a apărut pentru luniile Noemvrie-Decembrie 1934. Notăm din cuprinsul acestor dublu număr articolele: Licență Academilor teologice, de Pr. N. Colan; Miron Costin și concepția lui filozofică religioasă asupra istoriei, de prof. I. Lupuș; Metafizica lui Lucian Blaga, de Dr. D. Stăniloaie; Pedeapsa depunerii din cler de Pr. Căndeia; V. Tarnavscă, de Dr. N. Neaga, și o bogată cronică, note și informații.

Revista Teologică întrând cu anul ce se apropie în al 25-lea an al existenței sale, pregătește un număr festiv al revistei ce va apărea către sfârșitul lui Ianuar 1935. Colaboratorii, vechi și noi, ai vîgurosului organ de publicitate pentru știință și viață bisericească, vor binevoi să trimite redacției manuscrisele lor până cel mai târziu la 1 Ianuar 1935.

Nr. 7472/1934.

Comunicat

Din adresa Nr. 147624 R. A. 1934 a Direcției Generale C.F.R. comunicăm în extras celea ce urmează:

„Expirând la 1 Ianuarie 1935 termenul de 5 ani, prevăzut de valabilitate al tuturor carnetelor de indentitate, servind pentru călătoria cu preț redus pe CFR, a tuturor funcționarilor publici și membrilor de familie, dispunem următoarele:

Toate carnetele de indentitate vor fi schimbate cu formulare nouă, cu începere dela 1 Ianuarie 1935. Aceasta operație se va executa după această dată și pe măsura ce se vor confectiona carnetele.

Ca măsură transitorie, valabilitatea vechilor carnete se va prelungi după cum urmează:
a) Carnetele funcționarilor de stat și membrilor de familie, vor fi valabile cu ultima viză de pe Octombrie 1934 – 31 Decembrie 1934, până la data de 1 Aprilie 1935.

În acest timp se vor înlocui vechile carnete, cu noi formulari și care negreșit urmează să intre în vigoare la 1 IV. 1935. După această dată, vechile formulari nu vor mai fi valabile“.

Cele ce se comunică spre stire tuturor P. C. Preoți și funcționari din subordinea acestei Eparhii.

Arad, la 1 Decembrie 1934.

Consiliul Eparhial Ort. Rom.
Arad.

Librăria Diecezană Arad

Depozit de cărți literare române și străine.

Mare magazin de recvizite bisericești.

str. Eminescu 18 Telefon 266.

Bulev. Reg. Maria 12 Telefon 881

Ornate bisericești, prapori (la cerere trimitem mostre) Potir, Disc, Stelută, Copie, Linguriță, Tavă pt. Anaforă, Candelabre din ferite mărimi, Cruci pt. Sf. masă diferite mărimi, Litiere, Cadelență, Candele, Cană pt. încălzit apă, Cârlăruță pt. Aghiasmă, Ripizi, Cruci pt. ministranți, Fesnice din lemn înaintea altarului, Fesnice din metal pt. sf. masă, Vase pt. apă și ulei din argint-china, ștică, Ecclaf (Mormantul Domnului) Miruitor cu cuptișor, Cutie pt. cuminăcarea bolnavilor, Cutie pt. sf. botez, Chivot din lemn aurit, din metal, Clopotele pt. altar. Prăznicare pt. tătei, ori și care sfânt, Pristornic, sigil pt. sf. prescuri, Acoperitoare, Perdele pt. usile sfinte, Icoane pe pânză pictate și. a.

Cărți rituale: Apostol, Ochtoich mare, Evanghelie, Evhologiu, Pentecostar, Triod, Liturghier, Mineielu de 12 Iunie, Ochtoich mic, Ciaslov, Acatist, Te Deum Tipic, Prohod și Domnului, Proscocidier, Noul testament și. a la cerere trimitem catalogul detaliat.

Lumânări care ard fără să facă fum sau să picure, diferențe calități și mărimi.

Lumânări de ceară garantată albă	kgramul	Lei 320.—
Lumânări cu compozitie de 50% ceară albă garantat	"	Lei 250—
Lumânări din ceară naturală de albine nealbită	"	Lei 200—
Lumânări din ceară minerală albă	"	Lei 150—
Lumânări din ceară minerală nealbită	"	Lei 100—
Lumânări din comp. de ceară minerală alb. cu 50% paraf.	"	Lei 65—

Smirnă, Tămâie, Fitile pentru candelete și. a.

precum și toate recvizitele bisericești necesare, ornate, reverenzi, icoane pictate pe pânză, lemn și. a. cu prețuri foarte reduse, oleiu pentru candelete și. a.